

# RAADPLEGING NIEUWE UNIVERSITEITSBIBLIOTHEEK

Een kwalitatief onderzoek (online platform en focusgroepen) onder UvA-medewerkers en -studenten, in opdracht van de UvA.

MARIJE BAKKER  
EVELIEN BESSELING  
AMSTERDAM, APRIL 2017



## AANLEIDING EN DOEL ONDERZOEK

### Raadpleging academische gemeenschap

De nieuwe Universiteitsbibliotheek van de Universiteit van Amsterdam (UvA) zal op de Binnenstadscampus gevestigd worden. Er zijn twee mogelijke locaties met elk een eigen ontwerp; het Binnengasthuisterrein (scenario A) of de Oudemanhuispoort (scenario B). Het CvB heeft besloten de academische gemeenschap te raadplegen; wat vindt de academische gemeenschap van belang ten aanzien van de nieuwe bibliotheek en in hoeverre voorzien elk van de twee locaties met elk hun eigen ontwerp hierin?

### Doel onderzoek

De raadpleging moet, samen met het advies van een toetsingscommissie ('programmagroep Binnenstad') en een externe stedenbouwkundig adviseur, het CvB input geven om een gedegen afweging te kunnen maken tussen de twee ontwerpen. In hoeverre sluiten de ontwerpen aan bij de behoeften van de academische gemeenschap en welke plussen en minnen koppelt de academische gemeenschap aan elk van de ontwerpen?

### Onderzoeksvragen

In dit onderzoek staan de volgende vragen centraal:

*Wat vindt de academische gemeenschap belangrijk aan de nieuwe Universiteitsbibliotheek?*

*In hoeverre voldoen de twee ontwerpen aan de behoeften van de academische gemeenschap?*

# MANAGEMENT SUMMARY



## DE UITSTRALING, ONTWERPEN, LIGGING EN INDELING PER SCENARIO

### De uitstraling: UB als visitekaart en vertrouwde plek

- Een imponerende UB kan dienen als visitekaart voor de Binnenstadscampus en de UvA
- Een vertrouwde sfeer binnen de UB is van belang

Scenario A: het gebouw is met dit ontwerp imponerend en makkelijk herkenbaar. Men verwacht een prettige sfeer binnen.

Scenario B: OMHP is met zijn historische waarde al een sfeervolle visitekaart op zich. Het gebouw ligt echter wat meer verscholen. Het ontwerp lijkt een wat saaie en kille indruk van de binnenkant te geven.

### De ontwerpen: nieuw versus behoudend

- De esthetiek van de ontwerpen blijkt ondergeschikt aan het functionele karakter van de UB
- De combinatie originele bouw en nieuwbouw wordt geaccepteerd, maar is precair
- Passendheid van het ontwerp in de omgeving is een voornaam punt
- Bij een duurzame UB denkt men aan een UB die lang meegaat en zo energiezuinig als mogelijk is

Scenario A: dit ontwerp is met de nieuwbouwelementen meer uitgesproken. De nieuwbouwelementen roepen wisselende reacties op. Enerzijds vindt men deze aansprekend en innovatief, anderzijds naar verwachting minder passend in de historische omgeving. Een risico kan het minder tijdloze karakter zijn.

Scenario B: dit ontwerp spreekt aan door het behoud en de voortzetting van het klassieke en daarmee tijdloze karakter van het gebouw. Het ontwerp laat een wat minder inspirerende indruk achter in vergelijking met A.

## DE UITSTRALING, ONTWERPEN, LIGGING EN INDELING PER SCENARIO

### **De ligging: een voor iedereen gemakkelijk toegankelijke UB als hart van de campus**

- De UB heeft een belangrijke functie als hart van de campus
- Een aparte UB versus een UB met gecombineerde functies: voor beide is wat te zeggen
- Een zo makkelijk mogelijk bereikbare UB is prettig
- De UB moet uitnodigend zijn naar de stad toe

Scenario A: BG ziet men als hart van de campus door de letterlijke ligging. Dit gebouw als aparte UB biedt een tweede zwaartepunt op de campus en heeft potentie het gebied tussen OMHP en BG tot een campusgebied te maken. De directe omgeving is wat ruimer en rustiger dan bij scenario B, BG is daarmee iets gemakkelijker bereikbaar. De entree is wel meer naar binnen gericht.

Scenario B: door de ligging ziet men OMHP minder als letterlijk hart van de campus. Men vindt dat OMHP door de historische waarde en uitstraling het verdient om als figuurlijk hart te dienen. Het gebouw ligt wat verscholen waardoor het wat minder uitnodigend kan overkomen. Over de combinatie met onderwijs verschillen de meningen; enerzijds denkt men dit goed mogelijk is in het gebouw, anderzijds voorziet men (te) grote drukte binnen en drukte met de smallere toegangswegen buiten.

## DE UITSTRALING, ONTWERPEN, LIGGING EN INDELING PER SCENARIO

### De indeling: kwaliteit en hoeveelheid studieplekken en een ruime collectie staan voorop

- De kwaliteit van de studieplekken is van zeer groot belang
- Wens voor ruime en direct beschikbare boekencollectie
- Capaciteit: voldoende beschikbaarheid van studieplekken en opvang van drukte in het gebouw
- De indeling houdt rekening met individueel werken en samen kunnen werken
- Prettig om gemakkelijk en snel te kunnen navigeren door het gebouw

Scenario A: Studeren in kleine zalen tussen de boeken alsmede het lichte en multifunctionele atrium spreken aan. Enige zorgen bestaan over de drukte vanuit het atrium tijdens het studeren. Voordeel van dit ontwerp is dat het aantal studieplekken op te schalen is. Vanuit het atrium zijn alle delen van het gebouw makkelijk te overzien.

Scenario B: De studieruimtes ogen prettig, rustig en licht. Het dwalen tussen de boeken spreekt hier erg aan. De combinatie met onderwijs kan zorgen voor drukte en mindere beschikbaarheid van studieplekken. Men verwacht dat vanwege de nieuwbouw de studieruimtes praktisch kunnen worden ingericht. De carréstructuur zorgt voor logische navigatie, maar ook voor relatief lange afstanden.